

Stanisław Śniechórski

Kronika adwokatury : z działalności Koła Adwokatów Seniorów Izby Warszawskiej

Palestra 41/1-2(469-470), 286-288

1997

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

a w tym czasie, po krótkiej dyskusji, dokonano wyboru nowych władz adwokackich. Prezesem Słowackiej Izby Adwokackiej został ponownie dr Štefan Detvai.

Należy podkreślić szczególnie serdeczne przyjęcie przez Kolegów słowackich. Podobieństwo naszych języków ułatwiło bardzo bezpośrednie koleżeńskie rozmowy. Te okoliczności, kulturowe więzy oraz sąsiedztwo naszych krajów – przemawiają za zacieśnieniem naszych wzajemnych więzów.

M.A.

■ Ośrodek Badawczy Adwokatury

► W listopadzie Biblioteka Adwokatury Polskiej przy OBA im. Adw. Witolda Bayera otrzymała w darze od adw. Juliusza Leszczyńskiego z Łodzi dwa tomiki poezji: „Ku memu Wilnu...” – zbiór wierszy autora poświęcony tęsknocie za rodzinnym miastem oraz „Rosyjska muza” – zawierający utwory poetów rosyjskich m.in. A. Puszkina, M. Lermontowa, W. Wysockiego i B. Okudźawy w tłumaczeniu autora.

Juliusz Leszczyński uprawia twórczość literacką obok pracy zawodowej. Jest autorem licznych fraszek, wierszy refleksyjnych oraz tłumaczeń poetów rosyjskich.

■ Z działalności Koła Adwokatów Seniorów Izby Warszawskiej

► 30 października 1996 roku na zaproszenie Koła Adwokatów Seniorów Izby Warszawskiej – Pan Profesor Adam Strzembosz, I Prezes Sądu Najwyższego, wygłosił prelekcję na temat „Trzecia Rzeczpospolita wobec zbrodni stalinizmu”.

Wykład zgromadził w siedzibie Rady Adwokackiej liczne grono słuchaczy i wywołał ożywioną dyskusję oraz wiele pytań.

Prelekcja była kontynuacją artykułu pana profesora zamieszczonego w „Rzeczpospolitej” z 6 września 1996 r.

Prelegent podniósł, że brak radykalnego odcięcia się i rozliczenia od okresu PRL, oraz postępujący permissywizm moralny i prawny – musi odbić się negatywnie na zdolności odróżniania dobra i zła.

W zasadzie za okres zbrodni i terroru nie został nikt z winnych ukarany. A przecież te osoby, które będąc obywatelami polskimi, tworzyły zręby ustroju totalitarnego, pod osłoną potęgi militarnej ZSRR winne są zdrady głównej i ponoszą winę za zbrodnie systemu – mówił Adam Strzembosz.

Także nie zostali ukarani bezpośredni wykonawcy, funkcjonariusze urzędów bezpieczeństwa, wojskowych służb specjalnych, prokuratorzy i sędziowie wojskowi oraz sędziowie i prokuratorzy sądów powszechnych, orzekający w sekcjach tajnych.

Wczesne wyciągnięcie konsekwencji prawnych za udział w czynach zbrodniczych – zakończyłoby powracanie do tego ponurego okresu naszych dziejów.

„Byłoby wtedy łatwiej o wybaczenie i zapomnienie”.

► 2 grudnia 1996 roku – na zaproszenie Koła Adwokatów Seniorów Izby Warszawskiej – adwokat Andrzej Rościszewski, były wieloletni Dziekan Rady Warszawskiej, wygłosił w siedzibie Rady, prelekcję na temat „Wymiar Sprawiedliwości w obywatelskim projekcie Konstytucji – Solidarności”.

Nad projektem Konstytucji od grudnia 1993 roku pracowała Społeczna Komisja Konstytucyjna, pod koordynatorskim kierownictwem prelegenta, składająca się z 27 osób, powołanych przez organizacje centroprawicowe, oraz delegowanych przez Krajową Komisję Solidarności, wybitnych znawców prawa konstytucyjnego. Istotny wkład wniosła grupa 6 adwokatów, członków Komisji*.

Projekt uzyskał aprobatę – podpisany przez blisko 2 miliony obywateli – złożony został w Sejmie.

Projekt Konstytucji posiada nowość, a mianowicie przepisy wprowadzające, stanowiące normatywne przepisy ujęte we wnioski *de lege ferenda*, jako kierunki dla przyszłych prac ustawodawczych. Podnoszą one w szczególności zagadnienia reprywatyzacji, reformy ubezpieczeń społecznych i ochrony zdrowia, wnioski o udostępnienie obywatelom archiwów organów bezpieczeństwa, i później przekazanie tych akt Instytutowi Pamięci Narodowej, a nadto zagadnienia przywrócenia obywatelstwa polskiego rodakom żyjącym za granicami.

* Są to adwokaci: Piotr Łukasz Andrzejewski, Kazimierz Barczyk, Jan Olszewski, Krzysztof Piesiewicz, Andrzej Rościszewski (koordynator), Stanisław Szczuka. (Red.)

W zakresie wymiaru sprawiedliwości prelegent oparł swoje rozważania na omówienie różnic jakie przewiduje projekt Konstytucji w stosunku do obecnych uregulowań.

Projekt zakłada rozszerzenie dopuszczalności wnoszenia kasacji, także od orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego. Przewiduje też oddanie spraw stosowania tymczasowego aresztowania – sądom. Postulat ten został już zrealizowany, ale założenia projektu idą dalej, przewidują przywrócenie instytucji sędziów śledczych, jako działających w dalszym postępowaniu przygotowawczym.

Projekt wskazuje również na celowość przeprowadzenia weryfikacji sędziów pod względem niezawisłości.

Ideą przewodnią projektu jest wzmocnienie i rozszerzenie uprawnień Sądu Najwyższego, przez oddanie pod jego rozstrzygnięcia wszelkich zagadnień dotyczących interpretacji prawa, natomiast pozostawienie Trybunałowi Konstytucyjnemu zagadnień badania zgodności ustaw z Konstytucją. Uniknie się wówczas rozbieżności orzeczeń dwu organów w ocenie tych samych zagadnień. Przykładem są orzeczenia w sprawach odszkodowań za represje dla uczestników walk niepodległościowych, pojmanych za Bugiem przez organa radzieckie.

Projekt zakłada zlikwidowanie Trybunału Stanu, jako organu powoływanego w praktyce przez większość sejmową, a więc organu zdominowanego przez jedną opcję polityczną, co stwarza wątpliwą bezstronność przy rozpatrywaniu spraw, dotyczących osób zajmujących naczelne stanowiska w Państwie.

Funkcję i zakres działania Trybunału Stanu miałby przejąć Sąd Najwyższy, orzekający w trybie przepisów kodeksu karnego i kodeksu postępowania karnego.

Projektuje się, aby Trybunał Konstytucyjny w składzie 18 sędziów był powoływany w połowie przez prezesa Sądu Najwyższego, reszta sędziów byłaby powoływana w równych częściach przez prezydenta, Senat i Sejm.

Trybunałowi Konstytucyjnemu, tak powołanemu, oddać należy prawo zbadania z urzędu zgodności z przepisami nowej Konstytucji wszystkich umów międzynarodowych podpisanych od 1944 roku.

Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o zgodności ustaw uchwalanych przez Sejm winny mieć charakter decyzji ostatecznych.

Krajowej Radzie Sądownictwa nadaje się uprawnienia wyłącznego stawiania wniosków o nominacje w sądownictwie.

Po prelekcji – obecni stawiali pytania, oraz wzięli udział w dyskusji nad postanowieniami projektu.

Stanisław Śniechórski